

OKRESNÁ PROKURATÚRA NÁMESTOVO
Hviezdoslavovo námestie 213, 029 01 Námestovo

Číslo: Pv 402/23/5507-29
EEČ: 2-41-118-2023

Námestovo 19.12.2023

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: zločin: vydieranie podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno a,
písmeno b Trestného zákona
prečin: výtržníctvo podľa § 364 odsek 1 písmeno e Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Námestovo

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
adresa na doručovanie písomností: XXXXX
väzba: áno (od 06.10.2023, ÚVV Žilina)

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- pokračovací zločin: vydieranie podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno a, písmeno b Trestného zákona štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci
- pokračovací prečin: výtržníctvo podľa § 364 odsek 1 písmeno e Trestného zákona štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v bode 1/

v priestoroch budovy, resp. pred budovou Centra sociálnych služieb XXXXX na ul. Vyšný Koniec XXXXX, XXXXX, od doposiaľ nezisteného času, pravdepodobne od mesiaca október 2017 až doposiaľ opakovane v nezistených dňoch a časoch nútil tam umiestnených klientov a to najmä XXXXX, nar. 25.09.1975, XXXXX, nar. 16.08.1987, XXXXX, 21.12.1987, XXXXX, nar. 09.08.1984 a XXXXX, nar. 08.08.1965, aby mu prali jeho osobné veci, strážili ho v sprche, kým sa neosprchoval, dobíjali kredit na mobilný telefón v nezistených výškach, dávali mu cigarety, peniaze, jedlo a oblečenie, pričom im vulgárne nadával a hovoril im, že ak

toto nesplnia, tak ich zbije, alebo zabije, kde v prípadoch ak nevykonali, čo požadoval ich fyzicky napádal spôsobom, že ich udieral päšťami do stehna, rúk a tváre, hrýzol ich, pričom

- v doposiaľ nezistený deň, pravdepodobne v mesiaci marec 2023 v nezistenom čase žiadal od XXXXX cigarety, ktoré mu zo strachu pred ním, menovaný dal,
- v doposiaľ nezistený deň, pravdepodobne v mesiaci júl 2023 alebo august 2023 v nezistenom čase po tom ako požadoval od XXXXX cigarety a tento mu ich nedal, ho fyzicky napadol tak, že ho viackrát udrel päšťou do tváre,
- v doposiaľ nezistený deň mesiaca máj 2023 požadoval od XXXXX, aby mu vymenil svoj nový mobilný telefón za jeho starý, čo menovaný zo strachu z neho urobil,
- v doposiaľ nezistených dňoch a časoch počas obdobia, kedy bol umiestnený v Centre sociálnych služieb XXXXX požadoval od XXXXX najmenej dvadsaťkrát, aby mu dobil kredit na mobilnom telefóne zvyčajne vo výške 10 eur, čo menovaný zo strachu urobil, naposledy v mesiaci júl 2023 v sume 6 eur,
- v doposiaľ nezistených dňoch v skorých ranných hodinách okolo 03.00 hod. budil klientov XXXXX a XXXXX, aby mu uvarili kávu, čo menovaní zo strachu z neho robili, čím im spôsoboval strach a doposiaľ nezistené zranenia, ktoré si nevyžiadali lekárske ošetrenie

v bode 2/

v doposiaľ nezistený deň roku 2022 v izbe klientov XXXXX a XXXXX za prítomnosti menovaných klientov a klienta XXXXX po tom ako si ľahol na posteľ XXXXX, tak si vytiahol svoj pohlavný úd, začal masturbovať až kým sa úd nestoporil, kde následne sa postavil z postele a povedal: „Viktorko nechceš si zarapovať?“, na čo sa zasmial, obliekol si nohavice a z miestnosti odišiel.

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepričetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ Policajného zboru Okresného riaditeľstva Policajného zboru XXXXX (ďalej len „policajt“) uznesením ČVS: ORP-441/1-VYS-DK-2023 zo dňa 28.09.2023 podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie a podľa § 206 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku vzniesol obvinenie XXXXX v bode 1/ za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona, s poukazom na ust. § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona a ust. § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona, v bode 2/ za prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, na tom skutkovom základe ako je to uvedené vo výrokovvej časti predmetného uznesenia. Dňa 16.11.2023 policajt upovedomil zainteresované osoby o zmene právnej kvalifikácie, kde zmenil právnu kvalifikáciu skutku pod bodom 1/ na zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona, s poukazom na ust. § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona.

Po skončení vyšetrovania, policajt doručil na tunajšiu prokuratúru spisový materiál, spolu s konečným návrhom.

V rámci výkonu prokurátorského dozoru som tento návrh, ako aj naň sa vzťahujúci spisový materiál, preskúmal a dospel som k záveru, že vyšetrovanie možno považovať za skončené.

V rámci vyšetrovania boli vypočutí: obvinený, svedkovia poškodení,

svedkovia, bolo vykonané znalecké skúmanie a boli zabezpečené súdne rozhodnutia, rôzne správy a iné.

Z výsluchu obvineného vyplýva, že ten sa ku skutku priznal. Obdobie kedy spolubývajúcim hovoril, aby mu dali cigarety, peniaze, telefón, dobili kredit na mobil, inak ich zbije trvalo dlhšiu dobu, ale nevie ohraničiť čas, avšak robil tak skoro každý deň. Poškodení zo strachu vždy poslúchli výzvu obvineného. Raz obvinený pred XXXXX a XXXXX vytiahol z nohavíc pohlavný úd, ale nevie prečo. Obvinený poškodeným nadával, keď mal na nich nervy, poškodení sa ho báli.

Svedok poškodený XXXXX okrem iného vypovedal, že obvinený sa ku nemu správa akoby bol jeho sluha, prikazuje mu „*zanes mi toto, urob mi kávu, zožeň mi cigarety a pod, lebo Ťa zabijem*“. Takéto príkazy obvineného sa opakovali takmer každý deň. Viackrát sa stalo, že poškodený dal obvinenému rôzne veci ako mobil, bluetooth slúchadlá, peňažnú hotovosť, cigarety a iné, pretože obvinený si ich od poškodeného vypýtal a poškodený mal z obvineného strach. Takisto poškodený minimálne 10-15krát obvinenému musel dobiť kredit na mobilnej karte, lebo to obvinený od poškodeného vyžadoval.

Z výsluchu svedka poškodeného XXXXX vyplýva, že po príchode obvineného do zariadenia v Zákamennom, obvinený od poškodeného požadoval nielen sladkosti, ale aj oblečenie, ktoré mu nosením zničil. Poškodený mu viackrát dal aj kľúče od izby a svojej skrine, pretože sa ho s XXXXX báli. Obvinený im raz rozbil sklenenú výplň na dverách, keď sa nahneval na Viktora. Stalo sa, že obvinený raz v hneve hodil na zem chlieb s maslom, ktorý si Viktor natieral. Keď sa obvinený sprchoval, poškodený s nim musel chodiť ku sprche, kde mu pral boxerky a ponožky, rovnako mu poškodený musel poskytovať svoj šampón na sprchovanie a požičiavať spodné prádlo. Ak poškodený nevyhovel žiadosti obvineného, tak bol voči nemu agresívny, nadával mu a poškodený mal z neho strach. Toto sa dialo aj so sladkosťami a jedlom. Raz, keď bol obvinený na izbe poškodeného a ležal na posteli, obvinený si vytiahol z nohavíc pohlavný úd a začal si masturbovať a potom vystriekol ejakulát na Viktorovu posteľ. Viackrát sa stalo, že obvinený si v izbe poškodeného držal svoj penis a masturboval si, priložil ho k ústam poškodeného alebo Viktorovi a povedal im, či si nechcú zarepovať. Poškodený musel zo strachu pre obvineného donášať na izbu šľapky, tenisky a v prípade, že mu poškodený nechcel vyhovieť, tak sa mu obvinený vyhrážal a nadával mu. Neraz sa stalo, že obvinenému išiel zo strachu za svoje peniaze kúpiť cigarety, resp. mu dal svoju finančnú hotovosť. Poškodený uviedol, že aj napriek tomu, že je väčší chlap ako obvinený, mal z neho strach a vždy keď ho videl alebo počul tak sa triasol.

Z výsluchu svedka poškodeného XXXXX vyplýva, že obvinený viackrát XXXXX žiadal, aby mu zabezpečil jedlo, bez ohľadu na to koľko bolo hodín, s vyhrážkou, že ak tak nespraví, zbije ho. Poškodený bol nútený, zo strachu pred obvineným, hocikedy mu uvariť polievku (vifonku), raz ho obvinený zbil na schodisku päšťami do tváre, vtedy prišli poškodenému na pomoc sestričky, ktoré ukončili útok obvineného. Neraz sa stalo, že obvinený si vo Viktorovej izbe ľahol na jeho posteľ, rozbil si čipsy, ktoré mal poškodený uložené v polici, začal si masturbovať a ak mu poškodený niečo povedal, odvrkol mu „nepičuj“. Poškodený a XXXXX mu zo strachu dávali jedlo, aby ich nezbil. Ráno o piatej ich na izbe budil s otázkou, že či už má navarenú kávu a rozsvetcoval im izbu. Viackrát sa stalo, že musel poškodený aj

XXXXX dať obvinenému peniaze. Spomína si, že raz im Vladimírov ujo, ktorý ich navštívil, dal po 20,- EUR, ktoré následne museli odovzdať obvinenému. Poškodený taktiež musel chodiť s obvineným fajčiť na záchod, chodiť s ním ku sprche, prať mu spodné prádlo, bol nútený mu dobíjať kredit na mobil.

Z výsluchu svedka poškodeného XXXXX vyplýva, že raz sa stalo, že mu obvinený ukazoval svoj penis a opýtal sa ho, či mu ho nechce vyfajčiť. Obvinený poškodenému bral cigarety z vreciek, nadával mu, bil ho päťami. Pokiaľ poškodený odmietol dať obvinenému dobrovoľne veci, ktoré obvinený žiadal, tak ho fyzicky bil a nadával mu. Poškodený sa obvineného bál, mal z neho strach. Viackrát chcel od poškodeného jedlo, peniaze, sladkosti, mobil, čomu poškodený zo strachu vyhovel.

Z výsluchu svedka poškodeného XXXXX vyplýva, že obvinený poškodenému bral oblečenie zo skrine, požadoval od neho cigarety, peniaze, sladkosti, pričom poškodený mu väčšinou vyhovel, pretože sa obvineného bál a pociťoval z neho strach. Obvinenému zo strachu, na žiadosť obvineného, varil aj kávu. Viackrát sa stalo, že ho obvinený udrel rukou.

Z výsluchu svedka XXXXX vyplýva, že je klientom Centra sociálnych služieb XXXXX, videl ako obvinený chodí o 4 h ráno za poškodenými do ich izby, kde ich budí a žiada od nich, aby mu urobili kávu. Zároveň videl ako XXXXX zobral nový mobil a Viktorovi dal svoj starý telefón. Zároveň bol svedkom toho ako obvinený v izbe Viktora vytiahol svoj penis, začal si masturbovať a priložil ho k ústam Vladimíra a spýtal sa ho: „Nechceš si zarepovať?“. Vie o tom, že obvinený bral poškodeným spodné prádlo a keď ho ponosil, doniesol im ho a povedal im, aby mu ho oprali. Ďalej od roku 2020 minimálne 4krát videl, ako obvinený udrel XXXXX do tváre, ako mu bral cigarety a prevolával mu kredit. Ďalej vie, ale už len z počutia, že XXXXX a XXXXX sa ho báli a obvinený ich hryzol. Toto konanie obvineného prebiehalo celé obdobie, čo je obvinený klientom Centra sociálnych služieb.

Svedkyňa XXXXX vypovedala okrem iného, že pracuje ako zamestnankyňa v Centre sociálnych služieb XXXXX. Dňa 24.09.2023 jej volala zástupkyňa hlavnej sestry a oznámila jej, že viacerí klienti sa boli sťažovať na obvineného, že ich vydiera, týra, bije a pod. Svedkyňa 25.09.2023 spísala s poškodenými zápisnicu, kde jej popísali konanie obvineného voči poškodeným, zároveň urobila pohovor aj s obvineným, pričom obvinený jej popísal svoje konanie voči poškodeným, nič nezapieral. Následne na odporúčanie MUDr. Faškovej kontaktovali políciu. Svedkyňa nemala vedomosť o problémovom správaní sa obvineného voči ostatným klientom zariadenia.

XXXXX vypovedala ako svedok poškodený, pretože je opatrovníkom poškodeného XXXXX. Posledný rok, t.j. 2023 si všimla, že jej syn XXXXX chcel od nej viackrát peniaze, pričom ako dôvod uviedol, že majú pokazený televízor a iné veci. Avšak, keď sa začalo predmetné vyšetrovanie, tak sa syna pýtala načo potreboval skutočne peniaze a syn jej uviedol, že ich musel dávať obvinenému. Rovnako si spomína, že keď dostal nový mobil, tak jej po určitom čase povedal, že keď odhrňal sneh, tak mobil rozbil a chcel nový telefón, pričom nedávno sa jej priznal, že telefón musel dať obvinenému.

XXXXX vypovedala ako svedok poškodený, pretože má funkciu opatrovníka

pre poškodených XXXXX a XXXXX.

XXXXX bola vypočítaná ako svedok, pretože je opatrovníkom obvineného.

Zo znaleckého posudku XXXXX vyplýva, že obvinený trpí duševnou poruchou a to Stredne ťažkou duševnou zaostalosťou s poruchami správania. Ide o stav, ktorý je vrodený a trvalý. V popredí je deficit intelektu, ktorý má negatívny dopad aj na ostatné psychické funkcie obvineného. Zároveň znalkyňa uviedla, že: „*S ohľadom na duševný stav obvineného, ktorý nemá svoje konanie pod racionálnou kontrolou, ovplyvňuje ho najmä afektívna a pudová zložka, konštatujem, že v čase spáchania skutku mal obvinený podstatne znížené rozpoznávacie schopnosti a mal vymiznuté ovládacie schopnosti. Teda čiastočne vedel rozpoznať nevhodnosť svojho konania, ale nevedel ho ovládať.*“ Ďalej sa vyjadrila, že schopnosť obvineného chápať zmysel trestného konania je významne obmedzená a **pobyt obvineného na slobode je pre okolie za nebezpečný** v zmysle páchania obdobnej trestnej činnosti, pre ktorú je aktuálne vyšetrovaný, u obvineného **odporúča nariadiť ochrannú psychiatrickú liečbu ústavnou formou.**

Z rozsudku Okresného súdu XXXXX č. k. 8Ps/4/2017-104 z 15.03.2018, právoplatným 05.05.2018, vyplýva, že obvinený bol obmedzený na právne úkony tak, že nie spôsobilý disponovať s akoukoľvek finančnou hotovosťou, vrátane invalidného dôchodku, hnutelným a nehnuteľným majetkom, rozhodovať o svojej liečbe a o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a konať pred orgánmi verejnej správy.

Z lekárskej správy XXXXX vyplýva, že obvinený je v evidencii psychiatrickej ambulancie menovanej od 06.10.2017, dovtedy bol v starostlivosti Psychiatrickej ambulancie v Dolnom Kubíne a v starostlivosti pedopsychiatrickej ambulancie v Námestove. Obvinený je s popôrodnou diagnózou detskej mozgovej obrny, mentálnou zaostalosťou stredne ťažkého stupňa (imbecilita) a poruchami správania s heteroagresivitou pri základnom ochorení – mentálnom postihnutí. Užíva bohatú neuroleptickú a sedatívnu liečbu za tlmivým účelom jeho porúch správania, avšak jeho základné ochorenie je trvalé, liečbou neovplyvniteľné.

Obvinený nemá v odpise registra trestov evidovaný žiaden záznam a v ústrednej evidencii priestupkov MV SR má evidovaný priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) Zákona o priestupkoch zato, že fyzicky napadol XXXXX v roku 2020.

Podľa § 23 Trestného zákona: *Kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.* Povedané inak, aby bol páchatel trestného činu zaň aj trestnoprávne zodpovedný, musia byť kumulatívne splnené obidve podmienky, t.j. osoba musí vedieť rozpoznať protiprávnosť svojho konania a zároveň musí ovládať svoje konanie. V prípade, že tomu tak nie je, osoba za tento čin nie je trestne zodpovedná. Aplikujúc závery znaleckého posudku konštatujem, že obvinený čiastočne vedel rozpoznať protiprávnosť svojho konania, ale nevedel ovládať svoje konanie, teda u obvineného existuje okolnosť vylučujúca jeho trestnú zodpovednosť, a to nepríčetnosť.

Vzhľadom na vyššie uvedené, najmä s poukazom na výpoveď obvineného,

výpovede svedkov-poškodených, svedkov, súdne rozhodnutie a znalecký posudok, som dospel k záveru, že skutky pod bodmi 1/, 2/ sa stali, skutky sú trestnými činmi a skutky spáchal obvinený, **ale tento nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.**

Podľa § 215 ods. 1 Trestného poriadku: *Prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak*

- a) je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie,*
- b) nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci,*
- c) je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený,*
- d) je trestné stíhanie neprípustné podľa § 9,*
- e) obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný,**
- f) obvinený mladistvý, ktorý v čase činu neprekročil pätnásť rok veku, nedosiahol takú úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti, aby mohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie,*
- g) sa schválí zmier medzi obvineným a poškodeným, alebo*
- h) zanikla trestnosť činu.*

S poukazom na uvedené skutočnosti som rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Mgr. Jakub Jagnešák
prokurátor